

Energie anders! Maar hoe?

Steeds meer bedrijven en burgers wekken zelf hun stroom op. In sommige wijken en dorpen worden energiecoöperaties opgericht om met elkaar nog een stap verder te komen. Ten opzichte van andere landen in Europa lopen we echter nog ver achter. De Brabantse Europarlementariër Lambert van Nistelrooij pleit voor meer aandacht voor het decentraal opwekken van energie. Hij geeft zelf het goede voorbeeld.

Van alle lidstaten van de Europese Unie wordt verwacht dat ze inzetten voor energiebesparing, opwekken van groene stroom en efficiënter gebruik van energie. Nederland doet ook mee, maar zit in een spagaat. Sinds jaar en dag zijn de inkomsten uit aardgas een centrale bron van inkomsten voor de nationale overheid. Een belangrijk deel betalen de Nederlandse burgers en bedrijven via de accijnzen op alle vormen van energie.

Landen zoals Zweden en Oostenrijk hebben geen grote gasvelden en wekken al meer dan 40% van hun energie duurzaam op. Met zo'n 4% bengelt Nederland samen met Polen achteraan. Om de afspraken in de EU te halen moet nog enorme stappen gezet worden. Maar de praktijk leert dat dit niet eenvoudig is.

In Duitsland krijgen particulieren een gegarandeerde prijs voor zelf opgewekte stroom die ze aan het energienet leveren. Hierdoor stijgt echter de stroomprijs voor de consument. Als het veel waait hebben ze in Noord-Duitsland een overschot aan windenergie. De komende jaren moet daarom flink worden geïnvesteerd in de stroomnetten. De overcapaciteit kunnen ze dan kwijt op de netten in de buurlanden, die er echter weinig voor betalen. Als eigenaren van die netten is dit voor de Duitse Länder geen aantrekkelijke uitdaging.

Maar ook in ons land zullen de grote energiebedrijven het nog moeilijk gaan krijgen. Door de terugvallende vraag is er sprake van een overcapaciteit. Centrales staan regelmatig stil, wat natuurlijk veel geld kost. Een raar verschijnsel is tevens, dat regelmatig gascentrales worden stilgezet, terwijl de kolengestookte centrales doordraaien. De kolencentrales zijn slechter voor het milieu, maar moeilijker af te schakelen als er veel aanbod van stroom is. En juist van die kolencentrales worden er op dit moment nog een aantal gebouwd.

Het kabinet heeft de SER gevraagd binnenkort met een aanpak te komen. Alle betrokkenen zitten nu rond de tafel om een doorbraak te komen. Volgens de heer Van Nistelrooij moet onder andere gekeken worden naar het zelf opwekken van energie. "Het moet aantrekkelijker worden om een overschot aan opgewekte energie uit te wisselen met je burens, je straat of wijk. Dit nodigt ook uit om zonnepanelen te leggen op plaatsen die daarvoor het beste geschikt zijn. Zeker als de mogelijkheid om energie op te slaan ook voor burgers en bedrijven betaalbaar wordt, zal er een nieuwe impuls komen voor energie onafhankelijkheid op lokaal niveau. Zo geef je dorpen en buurten zelf het heft in handen."

Zelf geeft Lambert van Nistelrooij het goede voorbeeld. "Ik heb afgelopen zomer zonnepanelen laten installeren op mijn woning in Diessen. Ook hebben we een zonneboiler in gebruik genomen. Een investering die goed is voor het milieu en me op termijn gratis stroom oplevert." Regelmatig organiseert hij als europarlementariër een 'energie denktank'. Uit het hele land komen ruim 50 mensen bijeen om hem van advies te dienen. Dit gesprek zou naar zijn mening ook dicht bij huis gevoerd moeten worden. "In alle gemeenten worden de programma's voorbereid voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Ik denk dat het thema energie hierbij niet mag ontbreken. Energieopwekking is dichterbij dan u denkt."

=====

Noot voor de redactie

Dit artikel is een samenvatting van de radiocolumn 'Energie anders! Maar hoe?' van europarlementariër Lambert van Nistelrooij. We verzoeken u vriendelijk dit artikel te plaatsen op uw website en/of facebookpagina samen met een link naar de audioversie van de radiocolumn.